

Question orale de Mme Kattrin Jadin au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "les signes de radicalisation dans les casernes"

Kattrin Jadin (MR): Madame la présidente, monsieur le ministre, l'armée allemande est secouée par la découverte de symboles nazis ainsi que d'ultranationalistes dans ses rangs. Le scandale prend sa source, il y a de cela deux semaines, lorsqu'un officier adhérant aux thèses ultranationalistes et xénophobes a été arrêté et que les fouilles de sa caserne ont permis de découvrir des reliques de la Wehrmacht entreposées dans une salle publique.

Bien que ces faits se déroulent en Allemagne, ils interpellent et suscitent l'interrogation sur la possibilité que des faits de radicalisation similaires aient lieu dans nos casernes.

Monsieur le ministre, depuis 2012, a-t-on relevé des faits de radicalisation similaires dans nos casernes, radicalisation de tout type, bien entendu? Quels sont les programmes de prévention mis en place par votre département pour prévenir de tels faits?

Steven Vandeput, ministre: Madame la présidente, chers collègues, la Défense ne dispose pas d'informations qui laissent à penser que des faits d'une ampleur comparable à l'affaire qui a récemment éclaté en Allemagne se seraient déroulés en Belgique.

Les mesures de prévention consistent à screener les candidats militaires et à promouvoir les valeurs de la Défense auprès de tous les militaires. Des directives relatives aux signes de radicalisation ont également été diffusées à toutes les unités.

Inzake het aantal gevallen van extremisme kan ik meegeven dat de ADIV een zestigtal leden van Defensie volgt, die zich mogelijk in een geradicaliseerd, religieus milieu ophouden. Ik leg de nadruk op het gebruik van adjectieven en bijwoorden in deze zin. Men heeft het over een zestigtal leden die zich "mogelijk in een geradicaliseerd milieu" bevinden.

Inzake extreemrechts is naast het dossier van Bloed, Bodem, Eer en Trouw van 2006 ook het dossier van de Soldiers of Odin gekend, dat in 2016 in de pers is verschenen. De snelle detectie en interne communicatie binnen Defensie heeft een ontradend effect gehad op mogelijke nieuwe rekruten. De betrokken militairen hebben zich sindsdien van de betrokken organisaties gedistantieerd.

Het extreemlinkse gedachtegoed, met name het anarchisme en het antimilitarisme, is van nature een veeleer externe dreiging. Er bestaat op dit ogenblik slechts één enkel dossier in dat domein dat lopende is en waarover bijgevolg geen nadere informatie kan worden gegeven.

Voor criminele motorbendes worden op dit ogenblik een dertigtal leden van Defensie gevolgd, die mogelijk daarbij betrokken zijn. Het gaat hier opnieuw om "mogelijk betrokken zijn".

Een jaarlijkse evaluatie enkel op basis van cijfers is overigens niet relevant, aangezien er jaarlijks dossiers bijkomen, maar er evenzeer dossiers zonder gevolg worden gesloten wegens gebrek aan grondslag of omdat de betrokken persoon Defensie inmiddels heeft verlaten. Bovendien zijn er militairen die een bepaald gedachtegoed slechts tijdelijk verkennen en ook definitief verlaten. Wij hebben de discussie ter zake in de commissie nog al gevoerd. Het is niet wegens een gedachte dat iemand zonder meer kan worden geweerd uit Defensie. Het gaat over onder andere acties.

Om aan te geven wat een gedachte waard is, kan ik u melden dat er zelfs gevallen bekend zijn van individuen die van het ene naar het andere extreme gedachtegoed wisselen. Een dertigtal individuen, die in het verleden voorwerp waren van een onderzoek door Defensie hebben inmiddels Defensie verlaten.

Inzake de opvolging van het rapport van het Comité I van eind 2015 moet ik u erop wijzen dat in 2012 daarvoor al bij Defensie een specifieke dienst is opgericht met als doel het voorkomen, het ontraden en, in voorkomend geval, het verwijderen van personeel uit Defensie.

Wegens gebrek aan een wettelijke definitie van de termen radicalisme en radicalisatie baseert de ADIV zich in zijn werking op het actieplan radicalisme. De specifieke dienst die belast is met de opvolging van de dossiers radicalisme volgt de activiteiten van individuen die mogelijk banden hebben met het milieu van de radicale islam, extreemrechts, extreemlinks, anarchisme en antimilitarisme. Het aanhangen van een dergelijk gedachtegoed zou kunnen leiden tot terroristische activiteiten, sabotage, subversie of criminaliteit die schade toebrengt aan Defensie of aan zijn opdrachten. De bevoegde dienst leidt zijn onderzoeken zowel à charge als à décharge in de grootste discretie, met alle wettelijke middelen en onder controle van het Comité I. De ADIV werkt in deze dossiers trouwens nauw samen met zowel Belgische als buitenlandse partnerdiensten.

Alle kandidaat-militairen, burgerpersoneel en firma's waarvan het personeel toegang heeft tot de installaties van Defensie maken het voorwerp uit van een systematische veiligheidsscreening en dit al sinds 2013. Het personeel van Defensie dat ontplooid wordt in operaties of dat een opdracht op het nationaal grondgebied uitvoert maakt het voorwerp uit van een screening zoals bepaald door de wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie en de veiligheidsmachtigingen. De maatregelen die van kracht zijn, zijn de laatste jaren niet aangepast aangezien de screening plaatsvindt op het moment van rekrutering en er op die wijze in feite al proactief een eerste onderzoek werd gedaan.

De maatregelen en sancties zijn opgenomen in gedetailleerde instructies. Zodra de bevoegde dienst vaststelt dat er mogelijk misdrijven hebben plaatsgevonden, worden de gerechtelijke overheden onmiddellijk ingelicht.

Katrin Jadin (MR): Madame la présidente, je remercie le ministre pour sa réponse encore plus complète que je ne l'espérais. Ceci est probablement dû au fait que mon collègue Yüksel a posé des questions précises sur les différents types de radicalisme existant. Il est très intéressant et rassurant de savoir que la Défense veille à ce que ces personnes surveillées ne puissent pas outrepasser leurs prérogatives. J'ai bien entendu qu'elles étaient surveillées de très près.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.